SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:352

av Johnny Svedin (SD)

Återkommande kompetensutveckling om våld i nära relationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett nationellt krav på grundläggande och återkommande kompetensutveckling om våld i nära relationer för berörd personal inom hälso- och sjukvård och socialtjänst och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den som utsätts för våld ska kunna möta personal som kan uppmärksamma utsattheten, bemöta den enskilde och agera enligt verksamhetens ansvar. Kunskap behöver kunna omsättas i praktiken genom fungerande rutiner, samverkan och uppföljning.

Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet har redan en nationell kunskapsroll. NCK erbjuder bland annat en kostnadsfri webbkurs om våld tillsammans med Socialstyrelsen och länsstyrelserna. Socialstyrelsen har också föreskrifter, allmänna råd och kunskapsstöd om arbetet med våldsutsatta. Det behövs därför inte en ny organisation eller ännu ett allmänt uppdrag att ta fram grundläggande utbildningsmaterial.

Att material finns tillgängligt innebär däremot inte att det används eller att kunskapen får genomslag. I en rapport från maj 2026 redovisar Ivo brister i kommuners och regioners agerande i fem fall med grovt eller dödligt våld. Bland bristerna finns hantering av orosanmälningar, skyddsbedömningar och systematiskt kvalitetsarbete. Granskningen gäller dessa fall och visar inte hur vanlig varje brist är i hela landet, men understryker betydelsen av att befintligt ansvar fungerar i praktiken.

Regeringen bör utreda ett nationellt krav på grundläggande och återkommande kompetensutveckling för personal vars arbetsuppgifter innebär att de kan möta våldsutsatta. Utbildningen bör omfatta att upptäcka våld, förstå verksamhetens skyldigheter, hantera barns utsatthet och hänvisa till rätt stöd. Den behöver kopplas till introduktion, praktiska rutiner och relevant fortbildning.

Utredningen ska utgå från befintligt arbete, inklusive EU:s regler om utbildning för yrkespersoner och beredningen av SOU 2026:34. NCK:s material bör kunna användas som grund, samtidigt som likvärdig och ändamålsenlig utbildning ska kunna tillgodose behovet. Det viktiga är den praktiska kompetensen, inte att varje anställd genomför exakt samma kurs oavsett arbetsuppgifter.

Förslagen måste prövas mot kommunal självstyrelse och befintliga kompetenskrav. Kostnader för utbildningstid, bemanning och uppföljning behöver redovisas. Att själva utbildningsmaterialet är kostnadsfritt innebär inte att arbetsgivarens genomförande saknar kostnader. Utredningen bör även bedöma ansvar, tillsyn och finansiering vid ett eventuellt införande.

Uppföljningen ska inte enbart mäta kursdeltagande. Den bör också undersöka om personalens kunskap omsätts i säkra rutiner, relevanta åtgärder och bättre stöd till våldsutsatta. Kompetensutveckling är en del av ett fungerande skyddsnät, inte en ersättning för ledningens ansvar eller för tillräckliga resurser.

Johnny Svedin (SD)